Gespreksnotitie informeel – niet openbaar overleg – 2B van 26 maart 2025

Voorstel Transformatiekader Afrikahuis - Van Ostadestraat 268

Het Afrikahuis (Adriaen van Ostadestraat 268) is een (brutalistisch) ontwerp voor een katholieke kerk van Joop van Stigt uit de jaren zestig van de vorige eeuw en is een gemeentelijk monument. Op 24-07-2024 is een aantal volumestudies informeel besproken in de commissie. Om uitvoering te geven aan het advies van de Raad van State ligt er nu een voorstel voor een gezamenlijk (Bisdom en gemeente) opgesteld Transformatiekader waarin de mogelijkheden voor een herbestemming zijn onderzocht en in ruimtelijke modellen zijn uitgewerkt. De commissie erkent dat het een lastige opgave is en er is waardering voor de poging om tot een haalbaar voorstel te komen. Het voorgestelde transformatiekader dat is samengesteld in overleg met MenA, mist een duidelijke waardestelling van het monument als geheel, zowel van het exterieur en het interieur. Er is een stap overgeslagen. De kracht van het monument zit met name in het interieur. De kerk is gerealiseerd in een periode van ontkerkelijking met als gevolg dat kerken onopvallend vormgegeven werden (bijvoorbeeld geen torens). De verrassing, de kracht van het monument werd binnen gezocht : de ruimtelijkheid én de uitzonderlijke vormgeving. Door de kerkruimte op te delen in woningen wordt het meest bijzondere deel van het monument aangetast. De ruimtelijke werking van de kerkzaal is de essentie van (of essentieel voor) het monument. Het is op zich positief dat delen van het interieur in situ worden opgeslagen, maar als de ruimte eenmaal is ingericht voor wonen is er geen weg terug. De verhouding 80 % woningbouw ten opzichte van 20 % maatschappelijk lijkt niet realistisch. Geadviseerd wordt om vanuit de structuur en monumentwaarde van het gebouw te denken en van daaruit het mogelijke programma te bepalen. Wanneer wonen als bestemming wordt toegevoegd dan lijkt het souterrain het meest geschikt.